

АНОТАЦІЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І АУДИТ»
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»
спеціальність 101 – «Екологія»

Цикл професійної та практичної підготовки.

Загальна кількість годин та кредитів становить 90 годин 3 кредити ЕКТС.

Місце в індивідуальному навчальному плані здобувачів вищої освіти – обов'язкова.

Програма навчальної дисципліни «Екологічний менеджмент і аудит» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ЗВО освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь та практичних навичок спрямованих на комплексне використання природних ресурсів, підвищення екологічної безпеки, здійснення профілактичних заходів щодо надходження забруднюючих речовин у довкілля вимагають додаткових знань в регулюванні свідомого впливу на природні процеси та об'єкти навколишнього середовища з метою задоволення своїх потреб при умові стійкого розвитку суспільства.

Завдання навчальної дисципліни: опанування студентами базових знань з: принципів, форм та методів екологічного менеджменту; міжнародних стандартів серії ISO 14000 як основи систем екологічного менеджменту і аудиту (EMAS); системи організації екологічного менеджменту підприємства; нормативно-правових основ екологічного менеджменту; планування – основи екологічного менеджменту; технічних, технологічних і проектних рішень як факторів підвищення екологічної безпеки; організації управління природокористуванням; управління реалізацією інвестиційного проекту в регіональному природокористуванні; концепції сталого розвитку суспільства, її сутності та значення; інструментів екологічної політики на підприємстві; екологічного ліцензування, сертифікації та екологічного страхування; екологічного змісту науково-технічної революції; особливостей екологічного менеджменту у розвинених країнах світу; спеціальних сфер застосування екологічного аудиту; аудиту систем менеджменту якості та систем управління навколишнім середовищем.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основні елементи системи екологічного менеджменту підприємства.

Тема 2. Проблеми й переваги від впровадження системи екологічного менеджменту.

Тема 3. Екологічний контроль як інструмент аналізу, планування та управління екологічною діяльністю підприємств.

Тема 4. Основне призначення та завдання екологічного аудиту.

Тема 5. Методологія проведення екологічного аудиту об'єкта, виробництва, підприємства.

У результаті засвоєння дисципліни у здобувачів вищої освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

– *емпіричні* – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність працювати автономно; здатність розробляти та управляти проектами; здатність виявляти ініціативу; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність здобувачів вищої освіти Магістра застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем, а саме:

– *когнітивні* – Я-концепція фахівця (адекватність і сталість самооцінки, емпатичність, асертивність, відсутність хронічних внутрішньоособистісних конфліктів, які зумовлюють проєкції та психологічні захисти тощо); професійно важливі якості пізнавальних процесів (уважність, спостережливість, вміння помічати деталі вербальної і невербальної поведінки, тобто розпізнавати психосоматичні стани, гнучкість, пластичність та динамічність мислення, вміння виділяти суттєве та узагальнювати, прогнозувати реакції та дії клієнта, моделювати наслідки роботи). Базовими особистісними якостями когнітивної підструктури є професійна рефлексія та професійний інтелект.

– *практичні* – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; навички здійснення безпечної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні предметні компетентності:

– базові знання з навчальної дисципліни;

– розуміння екологічних проблем сучасності та закономірностей природних процесів, функціонування екологічних систем та зміни у них під впливом діяльності людини;

– використовувати принципи, форми та методи управління раціонального природокористування;

– передбачати наслідки згубної дії на навколишнє середовище непередуманої господарської діяльності людини;

–приймати оптимальні технічні, технологічні і проектні рішення, направлені на підвищення екологічної безпеки;

–використовувати нові підходи в плануванні використання природних ресурсів і їх збереженні;

–вирішувати екологічні проблеми у сфері виробничої діяльності структурованої навколо глобальних проблем навколишнього середовища та ідеї збалансованого розвитку суспільства;

–запроваджувати інновації в галузі екологічного менеджменту;

–розробляти структуру системи екологічного менеджменту підприємства (організації) з визначенням функціональної підзвітності та відповідальності за виконання екологічних задач;

–визначати екологічні аспекти діяльності підприємства (організації), встановлювати пріоритети та розробляти програми екологічних дій;

–навички управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах;

–вміти застосовувати фахові компетентності.

Результати навчання:

- використовувати принципи, форми та методи управління раціонального природокористування;

- передбачати наслідки згубної дії на навколишнє середовище непродуманої господарської діяльності людини;

- приймати оптимальні технічні, технологічні і проектні рішення, направлені на підвищення екологічної безпеки;

- використовувати нові підходи в плануванні використання природних ресурсів і їх збереженні;

- вирішувати екологічні проблеми у сфері виробничої діяльності структурованої навколо глобальних проблем навколишнього середовища та ідеї збалансованого розвитку суспільства.

- запроваджувати інновації в галузі екологічного менеджменту;

- розробляти структуру системи екологічного менеджменту підприємства (організації) з визначенням функціональної підзвітності та відповідальності за виконання екологічних задач;

- визначати екологічні аспекти діяльності підприємства (організації), встановлювати пріоритети та розробляти програми екологічних дій.

Основними формами викладання навчального матеріалу з дисципліни «Екологічний менеджмент і аудит» є лекції, практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

